

Met vrijwel de hele familie op één terrein wonen? Voor de Van Buuren werkt het supergoed. In hun dorp-in-een-dorp in Zuid-Holland leven ze met drie generaties steeds meer zelfvoorzienend. "We hadden alleen ervaring met een moestuintje, verder wisten we nog niks."

TEKST MARGOT EGGENHUIZEN FOTO'S MARIA SPENSNIJDER/FAMILIE VAN BUUREN

"Niemand heeft minder, door te delen"

De smalle weilanden en eindeloos veel slootjes van de Zuid-Hollandse Krimpenerwaard – dat is na zo'n tweehonderd afspraken met makelaars de pluk geworden waar de familie Van Buuren zeven jaar geleden is neergestoken. Maria, de oudste dochter, woont hier met haar man, drie kinderen, ouders, broers, zussen en nichtje. Naast hun eigen buren staan zo met 't allen de handen uit de mouwen in onder meer de moestuin, het voedselbos en de kippenschuur. Het is een hechte familie. "Als we niet bij elkaar zijn, dan sturen we berichten via Telegram. Dat er soep over is, of de dienen al eten hebben gehad, of iemand iets kan opruimen. Na een dag werken, heb ik soms 150 nieuwe berichten", vertelt Maria. Met een lach: "Het is één grote roopstoeterij."

Veel reuring

Ook op deze zaterdag is er veel reuring op het twee hectare grote terrein aan de rand van het dorp Berkewoude. Kinderen scharen rond en kippen kakelen om aandacht. Daar tussen liggen op een vlonder Canadese ganzen, ze zijn vannormogen geschoten. "Dat gebeurt omdat er hier in de Krimpenerwaard een overschat is", legt Maria uit. "Mijn zwager en vrienden zijn ze al aan het schoonmaken. Van de borst worden hamburgers gemaakt." Maria eet alleen vlees van eigen terrein. Hoe het allemaal in 'n werk gaat met eten slachten en plukken, daar heeft de familie zich echt in moeten verdiepen. Maria's vader Mark: "Een plukmachine voor kippen bijnoorbeeld, we wisten zeventien jaar geleden niet van het bestaan af. We kennen niet van het plateau." Hier voor woondt de familie in een dijkwoning in Krimpen aan den IJssel. Hellen, Maria's moeder: "Het uitgangspunt bij een nieuwe plek vinden, was: leuk bij elkaar wonen." Mark: "En meer zelfvoorzienend leven, maar dat kost serieus veel ruimte."

Zo doen de Van Buurens dat

Grote stappen kun je alleen met elkaar maken, is het motto van de familie Van Buuren. Vier tips om zelf met een groep meer zelfvoorzienend te leven:

- 1 In de holistische moestuin is ook veel aandacht voor een goede bodem.
- 2 De gewassen zijn geblad in afgebakende moestuinbedden.
- 3 Pluimvee scharrelt rond op het erf.
- 4 Mark aan het werk met de langste generatie Van Buuren.

Expertise in huis

Die ruime hebben ze gevonden. Het huis, de (bij)gebouwen en de tuin waren zeven jaar geleden een "ongelooflijke puntbord", dus alles moet worden opgesnapt, opgebruwd en aangelegd. Maria: "Mijn man en ik hadden alleen ervaring met een moestuintje, vender wisten we nog niks." Met acht volwassenen die allemaal fulltime in andere sectoren werken, bleek opeens dat er heel veel expertise in huis was om op eigen terrein flinke duurzame stappen te zetten. Zo stortte Maria zich in haar vrije tijd op de moestuin, zaadvredeeling en het conserveren. Haar man Harm verdeelde zich in het houden van dieren, haar zus Judith ontpopte zich als kloof- en houtspecialist – "ons takkewijf", zoals Hellen haar grappend noemt. Judith's man Siebe is boswachter en leerde de familie alles over de natuur en snoeien. En Maria's broer Levi, in het dagelijks leven IT-specialist, onternerde zich over zaken als warmtelichtheid, bewijligen en zelfs eigen internet. *Ets volta: een microsamenvlewing ontstond.*

Off-grid woongroep

"We hebben allemaal veel energie en weinig slaap nodig. En we zijn echte doeners en leergierig", zegt Maria. Dat komt goed uit, want in zelfvoorzienend leven gaat veel tijd zitten. Een rondje over het terrein laat zien wat er in de kleine off-grid woongroep allemaal gebeurt. Kippen, kalkoenen en parelhoenders hebben verzorging nodig, net als de eendenkooi met vooral smaragdgedendene. De grote moestuinbedden – allemaal voorzien van een nummer – liggen klaar voor een nieuw seizoen. De varkens naast de

1

2

Black-outtest

Bij off-grid leven op het platteland draait het niet alleen om natuur en dieren, benadrukt Mark. "Sommige mensen denken dat als je zo leeft, je geen techniek meer gebruikt. Maar hier gaat techniek juist hand in hand niet horen afbreuk." De indrukwekkende drinkwaterinstallatie is ondergebracht in een van de schuren. Het nutshart van de duurzame woongroep. Hier staat niet alleen de omgekeerde osmose-installatie die het bronwater filtert en van kalk voorziet, maar ook alles wat zorgt voor warmte in de verschillende huizen op het terrein, van drie warmtepompen tot een pelletkachel. Paradejaar van het energiecentrum is de controlekamer waar alle techniek samenkomt, met wanden vol zoneatrometers, onvormers en keuring gebundelde kabels. Langs de zijwand staan jokels van batterijen waarin alle stroom, die is opgewekt door de ruim 260 zonnepanelen, wordt opgeslagen. Daarmee kan de familie even vooruit. "We hebben last op donkere, koude dagen een black-outtest gedaan om te zien of we 48 uur écht off-grid kunnen leven," vertelt Mark. "Het was behulpzaam, maar het ging."

Workshops en meerkochtenden

Kombucha brouwen, pluimvee slachten, holistisch moestuinieren, off-grid zone-energie: de familie Van Buuren heeft de afgelopen zeven jaar heel veel ervaring opgedaan met verschillende aspecten van zelfvoorzienend leven. Regelmatig organiseren ze workshops om hun kennis te delen. Ook een ochtend mewerkennen of een kinderfeestje vieren, is mogelijk, kijkglijdebuuren.nl

5 Alle opties worden benut, ook vissen in de sloot tussen twee perceelen.
6 Water komt uit eigen bronnen wordt hier drinkbaar gemaakt.

7 In de controlloroom wordt alle energie van de 260 zonnepanelen verwerkt en opgeslagen.

TIP

Maria: "Tandpasta, deo, wasmiddel: je kunt veel zelf maken. Dan merk je ook dat je eigenlijk heel weinig nodig hebt in de badkamer."

Verkeerde schimmel

Volgens Mark is de techniek op orde, maar kan er bij de voedselproductie op het terrein nog winst worden behaald. "Nu komt zo'n vijftig procent van dit eten van eigen land, we willen toe naar zeventig procent. Er mag meer akkerbouw bij: weiden voor aardappelen en wortels. Naar honderd procent gaan, zal nooit lukken want bijvoorbeeld rijst, graan en cacao kunnen hier niet verbouwen. Wat ook niet loont: zelf koken houden, want elke keer moet een grote hoeveelheid water worden onverenigbaar veel werk." Wel kan heeft twee hectare nodig. Dat wordt onverenigbaar veel werk." Wel haalbaar is zelf paddatostolen kweken en kaas, yoghurt, whisky en bier maken. En wijn, maar dat vergt nog wat oefening. Maria en Mark steken via een brug – ze hadden ook kunnen kiezen voor het zelfgemaakte trekpotje – de breedte sloot over naar het perceel dat de familie twee en een half jaar geleden van de buurman kocht. Maria woont hier nu met haar gezin. Ze laat de druivenranken zien die tegen de loods staan, in het zonnetje. "We hadden algeopen jaart zoveel druiven, dat we spontaan besloten om er wijn van te maken. Twee weken later bleek dat er een verkeerde schimmel in zat, alles kon weg. Dat was wel een deceptie."

- 8 Met 2 ha en een eindeloos uitzicht wonen de Van Buurens landelijk aan de rand van het dorp.
- 9 Inkopen, inmaken: alles gebeurt in grote hoeveelheden.
- 10 Maria is vooral buiten in de moestuin te vinden.
- 11 De houtopslag is het domein van Maria's zus Judith.

TIP

Maria: "Voor ons nieuwe voedselbos hebben we een permacultuurtekenaar ingeschakeld. Heel fijn voor de basis, dat scheelt veel uitzoekwerk. De aanplanting en verdere uitwerking doen we vervolgens zelf."

Elke week een klus

Uiteindelijk van de opbrengsten van de moestuin, de diensten en andere projecten leven, is niet direct het plan. "Leuker vinden we het om diensten aan te bieden, om te vertellen wat we allemaal doen," zegt Mark. Dat doen ze bijvoorbeeld door workshops te geven [zie kader]. Laatst hadden we een grote groep op bezoek en werd de vraag gesteld of we hier niet te veel in crowd leven. Maar wanneer hebben anderen nou 25 wildvreemde mensen over de vloer?" De Van Buurens zijn trots op wat ze niet alleen hebben bereikt. Mark: "Vorig jaar hebben we elke week een grote klas van tientallen uren afgelopen. Maar we kunnen ook heel trots zijn op kleine dingen, dat de eieren met tuinkens uitkomen bijvoorbeeld." Hellen: "We vinden het vooral fijn dat we met elkaar zijn. Dat gaat super, het is nog leuker dan we vooraf hadden gedacht. Niemand wil nog terug naar een eigen rijtjes huis." Maria: "In het begin zelden vrienden: 'Ga je met je ouders wonen?' Mar als ze nu hier komen, snappen ze het heel goed. Het is heel bijzonder."